

IV. HABSBURSKÁ MONARCHIA V NOVOVEKU

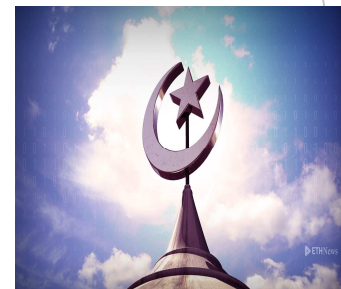
2. NA HRANICI S OSMANSKOU RÍŠOU

- ▶ po bitke pri Moháči sa väčšina **Slovenska** stala súčasťou územia ovládaného Habsburgovcami

- ▶ na hranici s Osmanskou ríšou

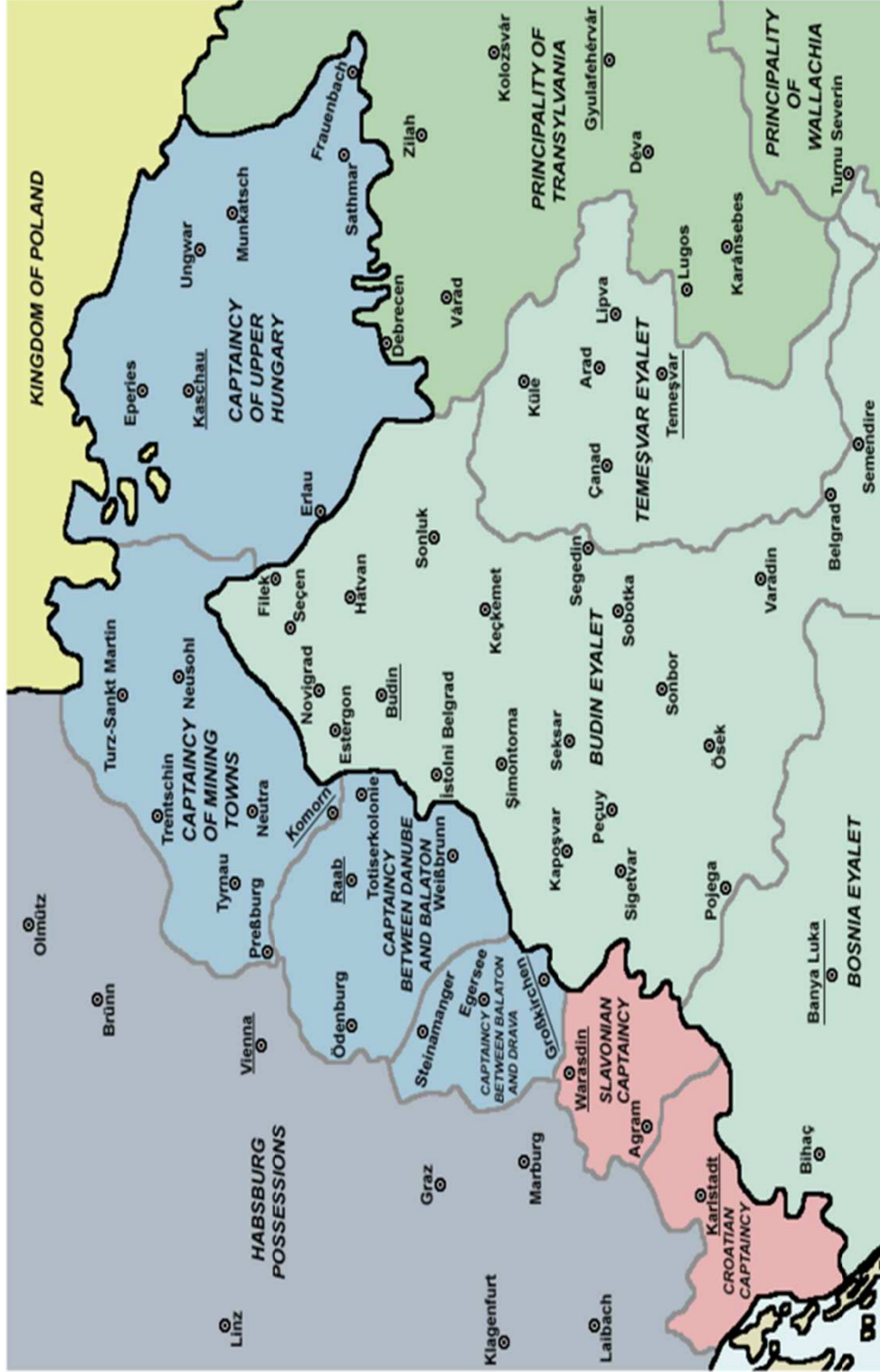
- ▶ bašta kresťanstva brániaca pred islamom

- ▶ na obranu finančne prispievali aj ostatné európske krajiny

- ▶ **Osmanská ríša sa snažila získať nové územia**
- ▶ na obsadenom území Uhorska vznikol **Budínsky pašalík rozdelený na sandžaky - okresy**
- ▶ na naše územie zasahovali 4 sandžaky: **ostrihomský, novohradský, sečiansky, fiľakovský**

Central Europe in 1572:

- Habsburg Monarchy
- Habsburg Kingdom of Hungary (Royal Hungary)
- Croatia
- Other Habsburg possessions
- Ottoman Empire
- Ottoman eyalets
- Ottoman vassal principalities

- ▶ **stredoslovenské banské mestá** - drahé kovy na financovanie obrany krajiny

- ▶ **Osmani sa ich snažili dobyť**

- ▶ **protiturecké opevnenia** - napr. vartovka v Krupine a Nový zámok v Banskej Štiavnici

Karol Lotrinský

- ▶ 1683 porážka Turkov pri Viedni
- ▶ 1684 oslobodenie Ostrihomu
- ▶ 1685 stratili postupne Nové Zámky, Budín, Jáger
- ▶ 1687 porážka pri Belehrade

Eugen Savojský

- ▶ po víťazstve cisárskych vojsk nad Turkami pri Zente v r. 1697 (Srbsko) boje ustali a v r. 1699 bol podpísaný Karlovacký mier (Srbsko)
- ▶ Turci sa vzdali Uhorska a Sedmohradska, s výnimkou Banátu a Temešváru, ktoré zostali v ich rukách do roku 1718

Ján III. Sobieski

Vedeli ste, že...

- ▶ na území Slovenska je viacero pamiatok spojených s Turkami? V Modrom Kameni rastú jedlé gaštany, ktoré zasadili ešte Turci. V Poltári sa nachádza turecký most z 2. pol. 17. stor. V Sobôtke pri Rimavskej Sobote stoja základy najsevernejšej tureckej pevnosti z obdobia Osmanskej ríše.
- ▶ pitie kávy v našich končinách súvisí s tureckou okupáciou?

Zaujímavosti

- ▶ osmanská armáda - veľký počet vojakov, dobrá organizácia, prepracovaná taktika (ľahká jazda, delostrelectvo, oddiely na podkopávanie hradieb, pešiaci)
- ▶ janičiari - elitná pechota tureckej armády zo zajatých chlapcov

Zaujímavosti

- ▶ Turci k nám priniesli tieto produkty: káva, čaj, moruše, višne, gaštany, kukurica, korbáč, fajčenie, kúpele...
- ▶ oblečenie a móda: dolomán, kaftak, kalpak, kepeň, čižmy, papuče, kefa,...
- ▶ okolo 100 slov tureckého pôvodu v slovenčine

